

Упутство о поступању полицијских службеника према малолетним и млађим пунолетним лицима, представља први подзаконски акт Министарства унутрашњих послова Републике Србије који регулише поступање полицијских службеника према наведеној популацији.

Овај документ је израђен у циљу подршке имплементације одредби Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, усмерених ка најбољем интересу детета.

Упутство је резултат непосредне сарадње Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије, београдске канцеларије УНИЦЕФ-а, Центра за права детета и Правосудног центра за обуку и стручно усавршавање у Београду.

Овом приликом, срдечно се захваљујемо на пруженој стручној помоћи и подршци током израде овог документа:

Госпођици мр Ивани Стевановић, истраживачу Института за социолошка и криминолошка истраживања у Београду, господину проф. др Милану Шкулићу, ванредном професору за кривично право и криминалистику Правног факултета Универзитета у Београду, госпођи Ранки Вујовић, начелнику Одељења за другостепени поступак и надзор, Сектора за заштиту породице и деце, Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије, господину Николи Милошевићу, судији Врховног суда у Београду у пензији, господину Ненаду Вујићу, директору Правосудног центра у Београду, господину Драгану Обрадовићу, председнику Окружног суда у Ваљеву, господину Љубомиру Пејаковићу, директору Центра за права детета у Београду и представницима канцеларије УНИЦЕФ-а у Београду.

**МУП РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
УПРАВА КРИМИНАЛИСТИЧКЕ ПОЛИЦИЈЕ**

На основу члана 10. а у вези члана 38. Закона о полицији ("Службени гласник РС", број 101/2005),
министар унутрашњих послова даје

**У П У Т С Т В О
о поступању полицијских службеника према малолетним и млађим пунолетним лицима**

I. Опште одредбе

1. Овим Упутством прописује се поступање полицијских службеника, униформисаних и неуниформисаних запослених, који примењују полицијска овлашћења (у даљем тексту: овлашћена службена лица), приликом предузимања мера и радњи на спречавању и сузбијању кривичних дела и прекршаја за која су осумњичени малолетници и млађа пунолетна лица.

Одредбе овог Упутства, односе се и на поступање са малолетним лицима (децом и малолетницима), која су оштећена кривичним делом или прекршајем, или са којима овлашћена службена лица дођу у контакт по другом основу, без присуства родитеља, усвојоца или стараоца.

2. Дете, у смислу овог Упутства, је лице које у време извршења кривичног дела или прекршаја није навршило 14 година живота.

Малолетник, у смислу овог Упутства, је лице које је у време извршења кривичног дела или прекршаја навршило 14, а није навршило 18 година живота.

Млађи малолетник је лице које је у време извршења кривичног дела или прекршаја навршило 14, а није навршило 16 година живота.

Старији малолетник је лице које је у време извршења кривичног дела или прекршаја навршило 16, а није навршило 18 година живота.

Млађе пунолетно лице, у смислу овог Упутства, је лице које је у време извршења кривичног дела или прекршаја навршило 18, а није навршило 21 годину живота.

3. Просторије, у којима се поступа са малолетним лицима, треба опремити садржајима који одговарају њиховим потребама и интересима. Такође, неопходно је на прикладним местима изложити брошуре, постере и плакате, у циљу информисања о дечијим правима и дужностима.

4. Када предузимају мере и радње према малолетном лицу, овлашћена службена лица поступају обазриво, водећи рачуна о зрелости, другим личним својствима и заштити приватности малолетног лица, а све у циљу да мере и радње које се предузимају не би штетно утицале на његов развој.

5. Овлашћена службена лица, у поступку према малолетном лицу, дужна су да поступају најхитније, како би се поступак што пре завршио, уз поштовање начела законитости, професионалности, хуманости, уважавајући међународне норме и стандарде, а посебно оне садржане у Конвенцији УН о правима детета и Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода.

6. Приликом предузимања мера и радњи према малолетном лицу, неопходно је придржавати се општих тактичких правила.

II. Поступање полицијских службеника према детету

7. Са дететом поступају овлашћена службена лица која су стекла посебна знања из области права детета, преступништва младих и кривично-правне заштите малолетних лица.

Сва овлашћена службена лица која у раду на откривању кривичних дела и прекршаја и њихових учинилаца дођу у контакт са дететом, било да се оно појављује у својству учиниоца кривичног дела или прекршаја, односно у својству оштећеног наведеним деликтима, или од кога се прикупљају обавештења, дужни су да одмах о томе обавесте овлашћена службена лица из става 1. ове тачке, која могу дати инструкције о даљем поступању или преузети предмет на даљи рад.

8. Када овлашћена службена лица затекну дете у извршењу кривичног дела или прекршаја, дужни су да га спрече да настави са вршењем дела, обаве спољни преглед, привремено одузму предмете кривичног дела, прекршаја и средства намењена за њихово извршење, о чему сачињавају извештај или службену белешку у којима се констатују привремено одузети предмети.

За привремено одузете предмете, овлашћена службена лица из тачке 7. став 1. овог Упутства накнадно издају потврду родитељу, усвојоцу или стараоцу, односно одговорном лицу установе за смештај корисника.

Непосредно пре предузимања мера и радњи, овлашћена службена лица дужна су да, ако је дете повређено, истом омогуће медицинску помоћ у најближој здравственој установи. Ако је потребно вршење увиђаја или друге радње доказивања, неопходно је обезбедити лице места до доласка увиђајне екипе. Уколико се дете коме је указана помоћ не задржи у здравственој установи, доводи се у службене просторије, по могућности возилом без полицијских обележја.

9. Дете се у службене просторије полиције, доводи у циљу утврђивања идентитета и прикупљања обавештења о родитељима, усвојоцу или стараоцу, односно установи чији је корисник, при чему се мора поступати са нарочитом хитношћу. Дете привремено борави у службеним просторијама полиције до доласка родитеља, усвојоца или стараоца, или одговорног лица из установе за смештај корисника, односно представника центра за социјални рад (у даљем тексту: органа старатељства), који дете преузимају. Ако се ова лица не појаве или се не могу идентификовати нити пронаћи, дете се предаје овлашћеним службеним лицима из тачке 7. став 1. овог Упутства, која одмах, уз попуњени образац потписан од стране непосредног старешине, исто смештају у најближу прихватну станицу.

10. Сагласно закону, дете се не може позивати у својству осумњиченог. Према њему се не смеју употребити средства принуде, осим ако непосредно угрожава сопствени живот, живот овлашћеног службеног лица или другог лица, о чему овлашћено службено лице сачињава извештај.

11. Позивање детета у својству грађанина ради прикупљања обавештења врше овлашћена службена лица из тачке 7. став 1. овог Упутства. Позивање се врши преко родитеља, усвојоца или стараоца, односно одговорног лица установе за смештај корисника у којој је дете смештено.

Прикупљање обавештења од детета у својству учиниоца или оштећеног у вези кривичног дела за које се гоњење предузима по службеној дужности, након одазивања на позив, обављају искључиво

овлашћена службена лица из тачке 7. став 1. овог Упутства, обавезно у присуству родитеља или усвојиоца, а уколико је дете под старатељством, у присуству стараоца.

Присуство стручног лица органа старатељства, уместо родитеља или усвојиоца, обезбедиће се у случају када су родитељ, усвојилац или старалац недоступни.

Присуство стручног лица органа старатељства уместо родитеља, усвојиоца или стараоца, обезбедиће се и у ситуацијама када овлашћена службена лица из тачке 7. став 1. овог Упутства, процене да присуство наведених субјеката није у складу са најбољим интересом детета, у случајевима извршења кривичних дела наведених у члану 150. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица на штету детета, као и онда када би њихово присуство било иритирајуће за дете, и тиме у великој мери угрозило извршење полицијског задатка.

Уколико у наведеним ситуацијама није могуће обезбедити присуство стручног лица органа старатељства, обезбедиће се присуство другог пословно способног лица које има искуства у раду са децом и које није запослено у полицији или умешано у догађај - одговорног лица установе за смештај корисника, психолога или педагога школе коју дете похађа.

Пре прикупљања обавештења, овлашћено службено лице из тачке 7. став 1. овог Упутства, упознаје дете, родитеља, усвојиоца или стараоца, односно друго лице које присуствује прикупљању обавештења, о разлозима прикупљања обавештења.

О прикупљеним обавештењима сачињава се службена белешка или записник који потписују овлашћено службено лице из тачке 7. став 1. овог Упутства и родитељ, усвојилац или старалац, односно друго лице које је присуствовало прикупљању обавештења, уз обавезну констатацију да је о кривичном делу или другом сличном догађају обавештен надлежни јавни тужилац за малолетнике, коме се, одмах, доставља извештај. О прослеђеном извештају јавном тужиоцу за малолетнике, истовремено, у писаној форми, обавештава се и надлежни орган старатељства.

Месна надлежност органа старатељства, одређује се према пребивалишту родитеља, усвојица или стараоца, а уколико наведена лица нису позната, надлежан је орган старатељства по месту проналаска детета.

Извештај из става 7. ове тачке подносе овлашћена службена лица из тачке 7. став 1. овог Упутства, преко надлежне линије рада за сузбијање малолетничке делинквенције у седишту организационе јединице.

12. У случају постојања основа сумње да је од стране пунолетног лица извршено неко од кривичних дела наведених у члану 150. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, на штету детета, без одлагања обавештава се надлежни орган старатељства, који одређује начин привременог збрињавања детета код лица или установе и обезбеђује присуство лица у току прикупљања обавештења.

Ако се не обезбеди присуство стручног лица органа старатељства, дете се смешта у најближу прихватну станицу.

Уколико је дете жртва трговине људима и кривичних дела са елементима експлоатације људи, без одлагања се обавештава Служба за координацију заштите жртава трговине људима, ради обезбеђивања адекватне помоћи и заштите.

Са пунолетним лицем у својству осумњиченог, након извршења неког од кривичних дела из става 1. ове тачке, поступају овлашћена службена лица надлежних линија рада за сузбијање општег криминала у седишту организационих јединица.

Са дететом у својству оштећеног, након извршења неког од кривичних делом из става 1. ове тачке, поступају овлашћена службена лица из тачке 7. став 1. овог Упутства, у сарадњи са стручним лицем органа старатељства.

13. Када дете побегне од куће или из установе чији је корисник неопходно је, у циљу отклањања сумње о евентуалном зостављању и занемаривању, одмах консултовати надлежни орган старатељства, и, у зависности од конкретног случаја, у сарадњи са стручним лицем органа старатељства, обавити разговор у циљу утврђивања разлога бекства.

14. Када овлашћена службена лица код детета пронађу предмете за које се претпоставља да су опојне дроге или друге психоактивне супстанце, привремено их одузимају, о чему издају потврду коју потписује родитељ, усвојилац или старалац, односно одговорно лице установе за смештај корисника у којој је дете смештено.

Након прикупљања обавештења коме присуствује неко од наведених лица из става 1. ове тачке, овлашћено службено лице из тачке 7. став 1. овог Упутства, сачињава службену белешку или записник, које уз пропратни акт доставља надлежном органу старатељства на даље поступање. Уколико се ради о сумњи на опојне дроге, белешка или записник се прослеђују на упознавање и надлежној линији рада за сузбијање наркоманије у седишту организационе јединице.

Када се препозна да је дете у алкохолисаном стању, или у апстиненцијалној кризи, односно када се приликом спољњег прегледа констатују здравствене промене или телесне повреде код детета које је доведено у службене просторије, или када исто затражи медицинску помоћ, неопходно је одмах обавестити службу хитне помоћи, или у најближој здравственој установи затражити стручну лекарску помоћ и извештај који садржи налаз и мишљење лекара.

Након прикупљања обавештења, родитељу, усвојоцу или стараоцу, односно другом лицу из става 1. ове тачке, предочава се да у одговарајућим здравственим установама (нпр. Заводу за лечење болести зависности и Војно-медицинској академији у Београду) могу извршити потребне лабораторијске анализе којима је могуће утврдити присуство психоактивних супстанци у урину и крви детета и, у зависности од конкретног случаја, у циљу даљег решавања проблема, предочава им се да се могу обратити надлежном органу старатељства или саветовалишту у одговарајућој здравственој установи.

III. Поступање полицијских службеника према малолетнику

15. Малолетник се не може задржати у смислу члана 229. Законика о кривичном поступку.

Малолетник се може позивати у својству грађанина и осумњиченог. Према њему се могу примењивати законска овлашћења, као што су прикупљање обавештења, саслушање у својству осумњиченог, принудно довођење ако се не одазове на позив (уколико је у позиву на то био упозорен), лишење слободе, дактилоскопирање, фотографисање; могу се за њим расписивати потраге и подносити захтеви за покретање прекршајног поступка. Изузетно се могу примењивати средства принуде и предузимати друге мере и радње на захтев овлашћених органа и организација, при чему се морају поштовати одредбе Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Законика о кривичном поступку, Закона о прекршајима, Закон о полицији и других законских и подзаконских аката.

Малолетник се може подвргнути полиграфском испитивању искључиво уз његов пристанак и уз сагласност и присуство родитеља, усвојоца или стараоца.

У односу на малолетника, могу се поднети оперативне информације, успоставити оперативне контроле, отворити оперативне обраде и предузети друге мере у складу са Инструкцијом о оперативном раду полиције.

16. Позивање малолетника у својству грађанина или осумњиченог и његово принудно довођење, ако се не одазове на позив, могу вршити овлашћена службена лица из тачке 7. став 1 овог Упутства. Изузетно, мере и радње према малолетнику, могу предузети и друга овлашћена службена лица (неуниформисни полицијски службеници).

17. Позивање се врши искључиво преко родитеља, усвојоца или стараоца, осим малолетника који се налази у установи за смештај корисника, а који се позива преко одговорног лица установе, уз консултацију и обавештавање овлашћених службених лица из тачке 7. став 1. овог Упутства.

18. Прикупљање обавештења од малолетника у својству осумњиченог или оштећеног, у вези кривичног дела за које се гоњење предузима по службеној дужности, након одазивања на позив из тачке 16. став 1. овог Упутства, обављају овлашћена службена лица, обавезно у присуству родитеља или усвојоца, а уколико је малолетник под старатељством, у присуству стараоца.

Присуство стручног лица органа старатељства уместо родитеља, усвојоца или стараоца, обезбедиће се у случају када су родитељ, усвојилац или старалац недоступни.

Присуство стручног лица органа старатељства уместо родитеља, усвојоца или стараоца, обезбедиће се и у ситуацијама када овлашћена службена лица из тачке 7. став 1. овог Упутства, процене да присуство наведених субјеката није у складу са најбољим интересом детета, у случајевима извршења кривичних дела наведених у члану 150. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица на штету малолетника, као и онда када би њихово присуство било иритирајуће за малолетника, и тиме у великој мери угрозило извршење полицијског задатка.

Уколико, у наведеним ситуацијама није могуће обезбедити присуство стручног лица органа старатељства, обезбедиће се присуство другог пословно способног лица које има искуства у раду са малолетницима и које није запослено у полицији или умешано у догађај - одговорног лица установе за смештај корисника, психолога, педагога школе коју малолетник похађа или дежурног васпитача интерната.

Прикупљање обавештења од малолетника који се налази у притвору, врши се на основу одобрења надлежног судије за малолетнике, у притворским просторијама, обавезно у присуству судије за малолетнике или судије кога он одреди, као и браниоца ако то малолетник захтева.

19. Када овлашћена службена лица затекну у извршењу кривичног дела или прекршаја штићеника Васпитно-поправног дома у Крушевцу или лице осуђено на казну малолетничког затвора, из Казнено-

поправног завода у Ваљеу (у време коришћења одсуства или бекства), као и малолетника или млађе пунолетно лице које борави у установи за смештај корисника, могу поступати са њим само у вези чињеница и околности које се односе на кривично дело или прекршај у чијем је извршењу затечен, након чега без одлагања обавештавају овлашћена службена лица из тачке 7. став 1. овог Упутства, која могу дати инструкције о даљем поступању или преузети предмет на даљи рад.

20. Пре прикупљања обавештења или саслушања, овлашћена службена лица упознају малолетника, родитеља, усвојоца или стараоца, односно друго лице које присуствује прикупљању обавештења или саслушању малолетника у својству осумњиченог, о разлозима прикупљања обавештења или саслушања или других радњи у преткривичном поступку.

Лицима из става. 1 ове тачке, овлашћена службена лица дају на увид списак адвоката који поседују сертификате о стеченим посебним знањима из области права детета, преступништва младих и кривично-правној заштити малолетних лица.

О прикупљеним обавештењима сачињава се службена белешка или записник, које потписују овлашћено службено лице, малолетник и његов родитељ, усвојилац или старалац, односно друго лице које присуствује прикупљању обавештења.

21. Записник о саслушању осумњиченог, потписују овлашћено службено лице, малолетник и његов родитељ, усвојилац или старалац, односно друго лице које присуствује саслушању, бранилац који може бити само адвокат који је стекао посебна знања из области права детета, преступништва младих и кривично-правне заштите малолетних лица и надлежни јавни тужилац за малолетнике ако је присуствовао саслушању. (У случају да бранилац ангажован од стране родитеља, усвојоца или стараоца нема доказ о стеченим посебним знањима из области права детета, преступништва младих и кривичноправне заштите малолетних лица, овлашћено службено лице ће о томе упозорити родитеље, усвојоца или стараоца. Уколико родитељ, усвојилац или старалац остане при ангажованом адвокату, овлашћено службено лице ове чињенице констатује у записнику о саслушању.)

Уколико надлежни јавни тужилац за малолетнике не присуствује саслушању осумњиченог малолетника, у записнику се обавезно констатује да је о истом обавештен, те му се хитно достављају извештај, кривична пријава односно извештај као допуна кривичне пријаве поднете према малолетнику.

О прослеђеном извештају или кривичној пријави, у писаној форми, истовремено се обавештава и надлежни орган старатељства, осим за малолетнике и млађа пунолетна лица који су корисници установа за смештај корисника – нпр. Завода за васпитање деце и омладине, односно сваке установе која обезбеђује смештај и задовољавање васпитних, здравствених, образовних, спортских и других развојних потреба малолетника у којој се реализује заводска мера упућивања у васпитну установу, штићенике Васпитно-поправног дома у Крушевцу или лица осуђена на казну малолетничког затвора у Казнено-поправном заводу у Ваљеу, што је у надлежности наведених установа, односно органа за извршење заводских санкција.

Месна надлежност органа старатељства одређује се према пребивалишту родитеља, усвојоца или стараоца, а уколико родитељ, усвојилац или старалац нису познати, надлежан је орган старатељства по месту проналаска малолетника.

22. У случају постојања основа сумње да је од стране пунолетног лица извршено неко од кривичних дела наведених у члану 150. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, на штету малолетника, без одлагања се обавештава надлежни орган старатељства, који одређује начин привременог збрињавања малолетника код лица или установе и обезбеђује присуство лица у току прикупљања обавештења.

Ако се не обезбеди присуство стручног лица органа старатељства, малолетник се смешта у најближу прихватну станицу.

Уколико је малолетник жртва трговине људима и кривичних дела са елементима експлоатације људи, без одлагања се обавештава Служба за координацију заштите жртава трговине људима, ради обезбеђивања адекватне помоћи и заштите.

Са пунолетним лицем, у својству осумњиченог, након извршења неког од кривичних дела из става 1. ове тачке, поступају овлашћена службена лица надлежних линија рада за сузбијање општег криминала у седишту организационих јединица.

Са малолетником у својству оштећеног, након извршења неког од кривичних делом из става 1. ове тачке, поступају овлашћена службена лица из тачке 7. став 1. овог Упутства, у сарадњи са стручним лицем органа старатељства.

23. Када малолетник побегне од куће или из установе чији је корисник, неопходно је, у циљу отклањања сумње о евентуалном злостављању и занемаривању, одмах консултовати надлежни орган старатељства и у зависности од конкретног случаја, у сарадњи са стручним лицем органа старатељства, обавити разговор у циљу утврђивања разлога бекства.

24. Кривичну пријаву и друга писмена према малолетнику подносе овлашћена службена лица.

Достављање списа из става 1. ове тачке надлежном јавном тужиоцу за малолетнике врши се преко надлежне линије рада за сузбијање малолетничке делинквенције у седишту организационе јединице, којој се достављају два примерка кривичне пријаве, односно извештаја, и то један са прилозима за јавног тужиоца за малолетнике, а други без прилога остаје ради упознавања у организационој јединици. Остали примерци се достављају организационој јединици надлежној за послове аналитике и евиденција.

25. Захтев за покретање прекршајног поступка према малолетнику подносе, надлежном суду за прекршаје у редовном поступку, овлашћена службена лица организационе јединице, надлежна за поступање у предметима прекршаја.

Копија захтева за покретање прекршајног поступка према малолетнику доставља се надлежној линији рада за сузбијање малолетничке делинквенције у седишту организационе јединице, ради обавештавања надлежног органа старатељства.

26. О поднетој кривичној пријави, односно извештају и другим писменима, као и захтеву за покретање прекршајног поступка, осим за прекршаје из области безбедности јавног саобраћаја, обавештава се, у писаној форми, надлежни орган старатељства.

Изузетно, о захтеву за покретање прекршајног поступка из области безбедности јавног саобраћаја, када је малолетник затечен да управља моторним возилом под дејством алкохола, такође у писаној форми обавештава се надлежни орган старатељства.

27. О мери лишења слободе према малолетнику одмах се усмено обавештавају надлежни јавни тужилац за малолетнике и судија за малолетнике, родитељ, усвојилац или старалац, односно овлашћено службено лице надлежне линије рада за сузбијање малолетничке делинквенције у седишту организационе јединице.

Осумњичени малолетник, након лишења слободе, одмах се упознаје са разлогом лишења слободе и поучава о својим правима у преткривичном поступку, у складу са одредбама Законика о кривичном поступку и Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Након привођења осумњиченог малолетника надлежном судији за малолетнике, у циљу информисања и евидентирања, надлежној линији рада за сузбијање малолетничке делинквенције у седишту организационе јединице, редовном поштом, уз пропратни акт достављају се копије списа које су предате судији и јавном тужиоцу за малолетнике приликом привођења истог (кривична пријава или извештај као допуна кривичне пријаве поднете против непознатог учиниоца кривичног дела, извештај о лишењу слободе и привођењу који мора бити потписана од стране судије за малолетнике коме је доведен малолетник).

28. Када овлашћена службена лица код малолетника пронађу предмете за које се сумња да су опојне дроге или друге психоактивне супстанце, привремено их одузимају, о чему издају потврду коју потписују овлашћено службено лице, малолетник и родитељ, усвојилац или старалац, односно друго лице које присуствује прикупљању обавештења.

Након прикупљања обавештења, овлашћена службена лица сачињавају службену белешку или записник и о томе обавештавају надлежну линију рада за сузбијање наркоманије у седишту организационе јединице. Овлашћена службена лица која обављају послове сузбијања наркоманије, уколико процене да је предмет у њиховој надлежности, исти преузимају на даљи рад уз учешће овлашћених службених лица из тачке 7. став 1. овог Упутства.

Када се препозна да је малолетник у алкохолисаном стању, или у апстиненцијалној кризи, односно када се приликом спољњег прегледа констатују здравствене промене или телесне повреде, или када малолетник затражи медицинску помоћ, неопходно је одмах обавестити службу хитне помоћи или у најближој здравственој установи затражити стручну лекарску помоћ, као и извештај који садржи налаз и мишљење лекара.

Након прикупљања обавештења, родитељу, усвојоцу или староцу, односно другом лицу из става 1. ове тачке, може се предочити да потребне лабораторијске анализе, којима је могуће утврдити присуство психоактивних супстанци у урину и крви малолетника, могу извршити у одговарајућим здравственим установама из тачке 14. став 4. овог Упутства и, у зависности од конкретног случаја, у циљу даљег решавања проблема, предочава им се да се могу обратити надлежном органу старатељства или саветовалишту у одговарајућој здравственој установи.

29. Када малолетник учини кривично дело са елементима насиља, предмет преузимају на даљи рад овлашћена службена лица надлежних линија рада за сузбијање општег криминала у седишту организационих јединица, уз учешће овлашћених службених лица из тачке 7 става 1 овог Упутства.

IV. Поступање полицијских службеника према малолетном лицу са статусом страног држављанина

30. Када овлашћена службена лица утврде да је малолетно лице као страни држављанин оштећено кривичним делом, односно прекршајем или је учинилац наведених деликата, дужна су да одмах обавесте овлашћена службена лица из тачке 7. став. 1. овог Упутства, која даље обавештавају овлашћена службена лица надлежна за послове странаца у седишту организационе јединице.

У кривичним и прекршајним предметима који се односе на децу и малолетнике; стране држављане, поступак се спроводи у сарадњи са надлежном организационом јединицом за послове странаца, која је искључиво надлежна за привремено збрињавање и смештај лица из ове тачке.

V. Поступање полицијских службеника према малолетном или млађем пунолетном лицу ометеним у психо-физичком развоју

31. Када овлашћена службена лица утврде да је малолетно лице или млађе пунолетно лице ометено у психофизичком развоју или са психичким поремећајима, оштећено кривичним делом односно прекршајем или је учинилац наведених деликата, дужна су да одмах обавесте овлашћена службена лица из тачке 7. став. 1. овог Упутства, која предузимају даљи рад по предмету у складу са одредбама овог Упутства, обавезно у присуству родитеља, усвојоца или стараоца, а по могућности и стручног лица из посебних установа за лечење и оспособљавање ових лица. Ако је малолетно или млађе пунолетно лице смештено у такву установу, то подразумева обавезно ангажовање одговорног лица коме је поверено.

VI. Поступање полицијских службеника према млађем пунолетном лицу

32. Поступак према млађем пунолетном лицу спроводе сва овлашћена службена лица у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Закона о прекршајима, Закона о полицији и других законских и подзаконских аката, осим у оним ситуацијама посебно утврђеним овим Упутством. (у тач. 19, 21. и 31.).

VII. Вођење података о малолетном и млађем пунолетном лицу

33. Подаци о малолетном и млађем пунолетном лицу које се појављује у својству учиниоца кривичних дела, односно прекршаја или у својству оштећеног наведеним деликтима, воде се у надлежној линији рада за сузбијање малолетничке делинквенције у седишту организационе јединице одвојено од података о другим лицима.

VIII. Ступање на снагу и спровођење упутства

34. Ово Упутство ступа на снагу даном доношења, а за његово спровођење надлежна је Управа криминалистичке полиције у седишту Министарства.

IX. Завршна одредба

35. Даном ступања на снагу овог Упутства престаје да важи Упутство о поступању припадника полиције са децом и малолетним лицима 01 број 5858/05 од 07. јуна 2005. године.